Screening naar alcoholgebruik bij diabetes type 2: wat is het effect van screening en begeleiding op alcoholgebruik en diabetes?

Haio: VANDEPUTTE Nicolas , KUL
Promotor: MATHEI Cathy , KUL
Praktijkopleider: DEKERVEL Luc

Context: Diabetes kent een hoge prevalentie in de huisartsenpraktijk en er wordt verwacht dat dit de komende jaren nog zal toenemen. Ook met alcoholovergebruik wordt de huisarts frequent geconfronteerd, bovendien leidt dit tot meer morbiditeit. Er is slechts weinig geweten over het alcoholgebruik bij patiënten met comorbiditeit, met dit onderzoek willen we hierop inspelen. Studies tonen dat levensstijl een belangrijke factor is in de behandeling van diabetes, waar het gebruik van alcohol een onderdeel van is.

Onderzoeksvraag: ? Heeft screening gevolgd door advies een effect op het alcoholgebruik bij diabetespatiënten? ? Heeft de screening gevolgd door advies een effect op de diabetesregeling? ? Zijn overmatige drinkers patiënten die ook meer comorbiditeit vertonen?

Methode: Een interventioneel niet-gerandomiseerd en niet-geblindeerd onderzoek waarbij we door middel van de alcohol use disorder identification test (AUDIT-vragenlijst) het alcoholgebruik van de patiënten in kaart brachten en dit lieten volgen door gepast advies afhankelijk van het resultaat. Patiënten werden opgevolgd zo nodig na 1 maand, vervolgens op 3 maand en op 6 maand. Hierbij werden patiëntengegevens geregistreerd alsook biochemische testen afgenomen om de diabetes-evolutie op te volgen. Hierna werden de gegevens geanalyseerd.

Resultaten: We hadden 34 patiënten die we wilden includeren voor ons onderzoek. Van deze groep wilden 31 patiënten deelnemen aan de studie. In de groep van 34 patiënten stelden we bij 6 patiënten (17,6%) gevallen alcoholovergebruik vast. Na ons advies trad er weinig verandering op in het gebruik van alcohol, zowel het aantal eenheden per week als de het resultaat op de metingen van de AUDIT bleven quasi gelijk. Er was een gemiddelde daling van het HbA1c met 0,2% in beide groepen. Het aantal comorbiditeiten is in beide groepen gelijk; er is wel een hogere prevalentie van leverlijden en retinopathie in de groep met alcoholovergebruik.

Conclusie: Alcoholovergebruik lijkt meer voor te komen bij patiënten met diabetes. Na advies over gepast alcoholgebruik konden we geen verschil noteren in alcoholgebuik. Er is geen verschil in het aantal comorbiditeiten, maar bij alcoholovergebruik is er meer leverlijden en retinopathie. Deze vaststellingen zijn opgemerkte trends, verder onderzoek is noodzakelijk om dit te bevestigen.